

Dossier educatiu

Casa Museu
Prat
de la
Riba

Des del 24 de febrer, pel Decret 201/2004, el Museu d'Història de Catalunya gestiona el patrimoni monumental propietat de la Generalitat de Catalunya, del qual formen part indrets tan emblemàtics com els monestirs de Santes Creus i de Sant Pere de Rodes; la barcelonina capella de Santa Àgata; la cartoixa d'Escaladei; la Seu Vella de Lleida; les canòniques agustinianes de Sant Miquel d'Escornalbou, de Santa Maria de Vilabertran i de Sant Vicenç de Cardona; el castell andalusí de Miravet, baluard de l'orde del Temple; i també les cases-museu de Rafael Casanova, a Moià, i de Prat de la Riba, a Castellterçol.

Una de les prioritats del Museu d'Història de Catalunya, ara estès per tot el territori català, és la de facilitar el coneixement, la sensibilització i el gaudi de la història de Catalunya i del patrimoni cultural a tots els ciutadans i, d'una manera molt especial, als escolars d'arreu de Catalunya. És per aquest motiu que iniciem una nova publicació, el dossier educatiu, adreçat a la comunitat educativa, amb l'objectiu d'ajudar a entendre els monuments i d'informar de totes les activitats educatives que s'hi realitzen.

La voluntat del Servei Educatiu del Museu d'Història de Catalunya és oferir cada any noves experiències pedagògiques aplicades al patrimoni arquitectònic i dirigides a tots els nivells educatius: educació infantil, educació primària, educació secundària i batxillerat, tot ajustant els continguts i procediments als objectius curriculars dels diferents cicles de cada etapa. Més enllà de l'educació formal, les propostes educatives del museu van adreçades, també, a l'educació en el lleure de les famílies que visiten els monuments els caps de setmana i durant les vacances, tot oferint una manera diferent de conèixer i viure la història de Catalunya.

Jaume Sobrequès i Callicó

Director del Museu d'Història de Catalunya

La Casa Museu Prat de la Riba ens permet conèixer la figura d'aquest polític i teòric del nacionalisme, a més d'aproximar-nos a una casa benestant representativa de la ruralia de principis del segle XX.

Enric Prat de la Riba (1870-1917)

Els orígens de Prat

Enric Prat de la Riba va néixer en aquesta casa el 29 de novembre de 1870, en el si d'una família benestant de propietaris rurals.

En aquells anys, la vila de Castellterçol era un destí d'estiu per a barcelonins benestants, que hi construïren les seves torres, algunes de les quals encara es poden veure avui. En aquest ambient, Prat de la Riba rebé les primeres influències del catalanisme i dels esdeveniments polítics i socials.

Per tal de continuar els seus estudis es traslladà a Barcelona, on es trobà amb una societat burgesa molt inquieta políticament i cultural, que gaudia del creixent desenvolupament industrial. Prat de la Riba participà activament en la vida pública a través de col·laboracions en diaris i revistes.

S'integrà al Centre Escolar Catalanista com a estudiant de Dret a la Universitat de Barcelona i, posteriorment, a la Unió Catalanista, on participaria en la redacció de les Bases de Manresa (1892), que marcarien els principis d'una futura constitució política per Catalunya. Davant la necessitat de disposar d'un diari que servís de plataforma de les inquietuds del creixent catalanisme polític, Prat de la Riba fou nomenat director de *La veu de Catalunya* (1899). Les seves tesis no sempre foren ben rebudes, especialment per les autoritats militars. El 1901, davant la convocatòria d'eleccions a les Corts, el moviment catalanista va fer una clara aposta per l'actuació política i presentà una candidatura. Neix així la Lliga Regionalista, un partit socialment conservador, que postulava la defensa dels drets i l'autonomia de Catalunya. Prat de la Riba, un dels seus inspiradors, en serà nomenat secretari.

El 1905 aconseguí una acta de diputat provincial i el 1907 fou nomenat president de la Diputació de Barcelona, des d'on portà a terme el seu projecte per modernitzar el país.

Rebedor de la casa-museu

Una casa rural benestant

Un dels interessos que ofereix la visita a la Casa Museu Prat de la Riba és l'aproximació a una casa vilatana benestant de principis del segle XX, ja que la casa s'ha mantingut fidel a l'arquitectura i al mobiliari original.

Tal com ens ha arribat, la casa és producte de les obres que, el 1800, encarregà el doctor Padrós, segons indica el text de la façana. Originalment foren dos cossos independents, com es pot apreciar per l'asimetria de les obertures i l'angle de la façana. Decorada amb esgrafiatos senzills, en destaca el portal d'arc de mig punt i el gran sòcol de pedra tallada que emmarca també totes les obertures, característiques que es detecten també en altres façanes de la vila.

A l'interior s'ha respectat el mobiliari original i s'ha recreat l'ambientació de manera que ens podem aproximar al que era l'entorn de les famílies benestants. Cal destacar, en aquest sentit, la cuina, on la família es reunia tant per menjar com per compartir les hores. Les cuines eren, encara llavors, l'espai més calent, on es resava en família i s'explicaven històries. S'hi conserva l'antiga llar de foc i la cuina econòmica. El menjador adjacent es reservava per festes i commemoracions especials.

Entre els elements de la casa, al dormitori hi ha nombroses imatges religioses, fruit del profund sentiment religiós de la família Prat de la Riba. En el mateix dormitori destaca també la presència d'un telèfon de l'època. Al costat, hi ha el despatx amb el mobiliari original que Prat tenia a Barcelona.

L'home de pensament

El polític i home de lletres es fusionen en la figura d'Enric Prat de la Riba. Gràcies als seus estudis estableix els fonaments teòrics del catalanisme polític, en un moment en què el catalanisme deixa de ser un moviment estrictament cultural per prendre una dimensió política.

La tasca intel·lectual de Prat de la Riba es centra en els conceptes d'estat i nació, aplicats al cas català. El seu pensament beu de fonts molt diverses, destacant, entre d'altres, el jurista Duran i Bas i els escrits de Savigny, del positivista Hippolyte Taine i de Le Play. Inlluït per tots ells, conclou que Catalunya és una nació perquè reuneix els tres elements que considera definitoris: una llengua pròpia, un dret original i la voluntat dels qui habiten el país.

A partir de Prat de la Riba, el catalanisme deixa de definir-se com un moviment regionalista per declarar-se nacionalista. El seu no és, però, un nacionalisme independentista, sinó que postula una nova articulació de Catalunya amb Espanya.

Les tesis de Prat de la Riba tenen una àmplia difusió a través dels nombrosos estudis i articles que publica. El 1894 escriu Compendi de la doctrina catalanista, al qual segueixen altres escrits i manifestos. El 1906 publica La nacionalitat catalana, obra clau en la definició del pensament nacionalista.

Com a membre de la Unió Catalanista redacta algunes proclames com La qüestió social i la política (1891), en motiu de l'1 de maig; Missatge a S.M. Jordi I, Rei dels Hel·lens, contra l'opressió turca sobre Creta (1897); Als Catalans (1898) demanant la pau amb els Estats Units arran de la guerra de Cuba, i Al poble català (1898) demanant l'autonomia de Catalunya.

La seva activitat com a articulista s'inicià el 1891 a La Renaixença, i posteriorment fou un destacat col·laborador de la Revista Jurídica de Catalunya en temes de dret, història, economia i sociologia. Però la principal tasca en el món de la premsa la desenvolupà com a director de La Veu de Catalunya, diari que impulsà amb Pere Montanyola i que es convertiria en el portaveu de la Lliga. Des d'aquí també es donarà suport a la seva obra de govern, com la implantació de les normes ortogràfiques del català.

"(...) Si, deixant de banda la carcassa podrida i completament artificialiosa dels estats, examinés la societat veritable, la que viu al dessota d'aquests encasillats essencialment transitoris marcats amb el nom d'Espanya, França Itàlia..., sentiria el bategar de l'ànima dels pobles, hi veuria unitats reals, naturals, espontànies, que no les fan els homes ni poden desfer-les, soques mil·lenàries que sempre rebroten i són vives avui com en l'albada de la història: les nacionalitats"

Escut de la
Mancomunitat
de Catalunya

Membres del Consell de la Mancomunitat de Catalunya,
6 d'abril de 1914

La Mancomunitat

Prat de la Riba no fou, però, només un teòric de la política. Va promoure la presència del catalanisme en l'esfera política, impulsant la formació de la Lliga Regionalista, i presentant-se ell mateix com a candidat en les eleccions.

El 1907, com a representant del moviment Solidaritat Catalana, fou proclamat president de la Diputació de Barcelona, des d'on posà en marxa el seu programa d'actuacions.

Però la gran obra política de Prat fou la creació de la Mancomunitat de les Diputacions del Principat de Catalunya (1914), un projecte que donava resposta a la voluntat de recuperar simbòlicament la unitat de Catalunya.

Les quatre províncies catalanes estaven governades per la seva diputació, sense que existís el reconeixement d'una relació entre elles. El projecte que presenten les quatre diputacions catalanes pretén unir en un sol govern les funcions administratives que exerceixen i, a la vegada, restaurar la unitat de Catalunya. Les competències de la Mancomunitat, així com els seus recursos, seran en tot moment molt limitats, però el seu impuls permetrà dur a terme una gran tasca de modernització del país.

El llegat de la Mancomunitat

La mort d'Enric Prat de la Riba l'1 d'agost de 1917 tanca un període de deu anys d'intens treball.

El nomenament com a president de la Diputació de Barcelona, el 1907, significa l'inici d'una obra de govern que marcarà una profunda transformació del país. Un llegat que els seus col·laboradors faran créixer des de la Mancomunitat i que ha arribat fins als nostres dies.

L'objectiu del seu govern és dotar el país dels serveis i infraestructures necessàries per al seu desenvolupament. Per portar a terme aquesta tasca s'envoltà dels homes que considerà més vàlids, independentment del seu posicionament polític, a vegades clarament oposat a les tesis sociopolítiques de Prat.

Prat de la Riba inicià aquesta tasca des de la presidència de la Diputació de Barcelona i la continuà des de la presidència de la Mancomunitat (1914). Des d'aquí s'impulsaran projectes globals per a tot Catalunya: des de l'educació fins a la xarxa de carreteres.

L'Institut d'Estudis Catalans i la normalització de la llengua

Tres mesos després del seu nomenament com a president de la Diputació de Barcelona, es creà l'Institut d'Estudis Catalans com a instrument clau per impulsar la llengua catalana, i a la vegada per potenciar la investigació científica i tecnològica. Amb aquest objectiu s'envoltà dels intel·lectuals i científics més destacats del país. Per a la secció de Filologia crida a Pompeu Fabra amb l'encàrrec de normalitzar la llengua. Fruit d'aquesta feina es publicà el *Diccionari ortogràfic* (1917) i el *Diccionari General de la llengua catalana* (1932). Un cop aprovades les normes ortogràfiques, el 1913, la Diputació de Barcelona les adopta immediatament en tots els seus escrits, i contribueix així a la seva implantació.

L'institut havia de fomentar també la ciència feta des de Catalunya i en català. En suport d'aquesta tasca es publicaren diverses col·leccions, des de l'Anuari de l'IEC fins a col·leccions com *Fauna de Catalunya*.

Un dels projectes bàsics de l'institut és la creació de la Biblioteca de Catalunya, un instrument per donar suport als estudis dels seus membres.

Educació

La política educativa, que per primera vegada tindrà en compte les dones, respon a la voluntat de formar els ciutadans que han de conduir el futur de Catalunya. El 1913 es crea el Consell de Pedagogia, dirigit per Alexandre Galí, amb l'objectiu d'investigar i aplicar els nous mètodes pedagògics que s'estaven difonent al principi del segle. Així impulsà la introducció del mètode Montessori a les escoles i s'estimulà la formació del professorat a través de l'Escola d'Estiu (1914) i l'Escola Normal de Mestres. La renovació pedagògica anà acompanyada de la construcció de nous edificis escolars a tot Catalunya, per solucionar la manca de places escolars.

El Consell impulsa la publicació de la revista *Quaderns d'estudi* i col·leccions com la Col·lecció Popular Minerva, amb títols com *Resum H^a de Catalunya* o l'obra de Folch i Torres.

L'escola Montessori de Barcelona, 1915

Biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans, 1915

Detall de diferents edicions de l'obra d'Enric Prat de la Riba

Biblioteques

La Mancomunitat impulsà la difusió de les biblioteques populars pertot Catalunya. Però, a més, es preocupà per la formació dels seus professionals creant l'Escola de Bibliotecàries (1915). Aquesta escola significà, a més, un gran pas per a la professionalització de la dona.

Escoles professionals

L'Escola de Bibliotecàries serà només un exemple de la creació d'escoles destinades a formar professionals d'àmbits molt diversos. La creixent industrialització comportà canvis en les tècniques de producció i organització del treball que feren necessari un nou aprenentatge. L'Escola Industrial pretenia donar resposta a aquestes necessitats aglutinant diverses escoles professionals. Aquest projecte rebé un impuls definitiu gràcies al suport de la Diputació i la Mancomunitat, sota el govern de Prat de la Riba, que la dotà de les subvencions necessàries i en garantí els col·laboradors tècnics.

Al seu voltant es formaren entitats autònomes com l'Escola Elemental del Treball (1913) o l'Escola Superior d'Agricultura (1912). Entre les seves seccions destaca la importància que es donà a la indústria tèxtil, amb les seccions de blanqueig, assaonament, tintoreria, estampació, i aprests (1913). A més, es crea l'Institut de Química Aplicada (1915), l'Institut d'Electricitat (1917) i l'Escola de Mecànica (1919).

Aquest impuls formatiu arribà també al funcionariat gràcies a l'Escola de Funcionaris d'Administració Local (1914) i al món artístic amb l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, dirigida per Adrià Gual. L'Escola Superior de Bells Oficis es va crear amb la finalitat de formar un personal tècnic que conjuminés el coneixement de l'art amb el de les matèries. Comptà amb professors com Pau Gargallo i Josep Aragay.

Infraestructures

La modernització del país, una de les prioritats de Prat de la Riba, començà per la millora de la xarxa de carreteres, dirigida per l'enginyer Tussell, i per l'organització d'un servei telefònic que arribés a tots els racons del país, sota la direcció d'Esteve Terrades. Prat impulsà aquesta tasca des de la seva primera elecció, però la gran part es realitzà després de la seva mort, sota el govern de Puig i Cadafalch.

Serveis

Per tal de portar a terme aquestes accions, s'enfronten amb la necessitat de reformar la pròpia Administració per tal que pugui donar resposta als problemes plantejats. D'aquesta manera es reformen o es posen en marxa nous serveis específics.

Així s'organitzen els serveis tècnics d'Agricultura, Ramaderia i Forestal, amb l'objectiu d'estudiar i difondre de noves tècniques per intensificar la producció.

Els serveis es doten de laboratoris de recerca i s'intensifiquen les campanyes contra les plagues dels conreus i les malalties del bestiar. Es dona impuls a la mecanització de l'agricultura per fer el treball menys penós i augmentar el rendiment.

Des dels serveis tècnics es promou també la sindicació del món agrari i la formació de pagesos i ramaders.

A més, es creen laboratoris d'experimentació de materials per donar suport a les indústries.

La necessitat de protegir el patrimoni artístic impulsa també la creació del servei de conservació i catalogació de monuments. Amb les seves actuacions van decretar la protecció, catalogació i estudi del patrimoni, a més de fer tasques de conservació i difusió.

Per un costat, s'inauguraren els nous museus d'art i d'arqueologia, depenents de la Junta de Museus, i s'impulsà la creació del Museu de Ciències Naturals.

Per un altre, es potenciaren les excavacions d'Empúries i la preservació del patrimoni romànic, en perill pel tràfic d'obres d'art, la qual cosa n'obligà el trasllat a museus.

Obra social i sanitària

A la base del projecte de país hi havia també una àmplia obra social i sanitària, impulsada pel Museu Social, un ens creat per l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació (1909) per estudiar els problemes socials vinculats amb el món del treball.

La Mancomunitat impulsà la Casa de la Maternitat i d'Infants Expòsits, i l'ampliació de la Casa de la Caritat, entitats molt necessàries en una Barcelona trasbalsada per greus problemes socials. S'invertí en la construcció d'un gran complex que pogués oferir a les mares i els nens els serveis necessaris.

La Casa de la Maternitat estava atesa per metges i infermeres professionals. Els nens rebien educació segons el sistema Montessori.

La tasca sanitària va rebre inversions per als hospitals, els laboratoris provincials d'higiene i l'Escola d'Infermeres, un altre del seus pilars per a la professionalització de la dona (1917).

Els col·laboradors d'Enric Prat de la Riba

L'èxit de la gestió de Prat de la Riba es degué en gran part a la capacitat de negociar amb altres partits i envoltar-se dels col·laboradors més capaços, independentment de la seva ideologia. Els unia el mateix ideal de treballar per a la construcció del país.

D'aquesta manera aconseguí la unanimitat de les decisions del Consell Executiu.

- **Ramon d'Abadal i Vinyals** (1888-1970) Presidí la comissió de Cultura de la Mancomunitat (1920) i formà part del Patronat de la Biblioteca de Catalunya. Va treballar per aconseguir la cessió del l'antiga seu de l'Hospital de la Santa Creu com a hostatge de l'Institut d'Estudis Catalans i la Biblioteca de Catalunya (1922).
- **Antoni Maria Alcover** (1862-1932) Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, fou nomenat president de la secció Filològica (1911-1918). Impulsà l'obra del diccionari de la llengua catalana, però les seves desavinences amb Pompeu Fabra sobre els criteris ortogràfics i el seu difícil caràcter li feren perdre suport acadèmic i popular.
- **Francesc Cambó i Batlle** (1876-1947) Juntament amb Prat de la Riba, va ser un dels màxims dirigents de la Lliga Regionalista: es va responsabilitzar de les relacions amb el govern espanyol des del seu càrrec de diputat a les Corts. Després de la mort de Prat el substituï en la direcció del partit i imprimí una política de dretes. Donà suport al govern de Madrid i arribà a participar-hi com a ministre de foment (1918) i finances (1921).
- **Rafel Campalans** (1887-1933) Per la seva formació com a enginyer, és cridat per Prat de la Riba com a responsable d'organitzar els serveis d'obres públiques de la Mancomunitat (1914). Fou també professor de física i electrotècnica de l'Escola d'Agricultura, de tecnologia mecànica a la Universitat Industrial de Barcelona, i d'història de les ciències a l'Escola de Bibliotecàries. El 1917 fou nomenat director de l'Escola del Treball. Políticament era proper a les tesis socialistes i fundà Unió Socialista de Catalunya (1923), després de separar-se del PSOE. El 1931 participà en la ponència que redactà l'Estatut d'autonomia.
- **Jaume Carner** (1867-1934) Fou un dels dirigents de la Lliga Regionalista, representant els sectors més esquerrans i organitzador de la candidatura dels quatre presidents que comportaren la fi del caciquisme a Catalunya. Després d'abandonar la Lliga, per discrepàncies amb la direcció, fundà *El poble català* i la Unió Federal Nacionalista Republicana, que no pogué fer front a la força de la Lliga. Durant la Segona República, formà part de la comissió que redactà l'Estatut d'autonomia, de la mà d'Esquerra Republicana.
- **Frederic Clascar** (1873-1919) Membre fundador de l'Institut d'Estudis Catalans, difongué des d'aquesta plataforma els seus estudis bíblics. Col·laborà amb Prat com a redactor a *La Veu de Catalunya*.
- **Pere Corominas** (1870-1939) Destacat membre de l'esquerra nacionalista, fou cridat per la seva activitat com a economista per participar en el projecte de Prat. Participà en la creació de l'Institut d'Estudis Catalans, on presidí la secció de Ciències, i fou professor de moneda i banca de l'Escola d'Alts Estudis Comercials. Fundà la Unió Federal Nacionalista Republicana (1909) i divulgà l'ideari del republicanisme nacionalista des de la direcció d'*El poble català*. Amb la Segona República, retornà a la política a mans d'Esquerra Republicana.
- **Lluís Domènech i Montaner** (1849-1923) Al marge de la seva activitat professional com a arquitecte, participà en diversos projectes catalanistes. Com a president de la Unió Catalanista, organitzà l'assemblea que aprovà les Bases de Manresa (1892). El 1901 ingressà a la Lliga Regionalista i fou elegit diputat a les Corts. Es retirà de la política el 1904, per desavinences amb la línia adoptada dins de la Lliga.
- **Pompeu Fabra** (1868-1948) Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, que arribà a presidir, fou l'home clau cridat per Prat de la Riba per portar a terme la reforma ortogràfica i gramatical del català.
- **Alexandre Galí** (1886-1969) Des de la secretaria del Consell de Pedagogia (1916-1923) treballà per la introducció de nous mètodes pedagògics i organitzà les escoles d'estiu. El 1922 impulsà el Butlletí dels Mestres, que es repartia gratuïtament.
- **Àngel Guimerà** (1845-1924) Membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans. Al final del segle XIX fou una figura de referència per al catalanisme i donà suport a la politització del moviment. L'evolució dels partits, però, superà les seves tesis i s'anà retirant de la política.
- **Joan Maragall** (1860-1911) Un dels personatges més influents sobre la burgesia catalana a través de la seva obra poètica i els articles de *Diario de Barcelona*. Proper ideològicament a la Lliga, no s'hi volgué vincular obertament ni participar activament en l'activitat política.
- **Jaume Massó i Torrents** (1863-1943) Provenint de l'ala republicana del catalanisme, fou cridat per Prat de la Riba per fundar l'Institut d'Estudis Catalans. Fou un dels responsables de la Biblioteca de Catalunya i professor de l'Escola de Bibliotecàries.
- **Josep Pijoan** (1879-1963) Col·laborador de Prat de la Riba en la seva política cultural. Membre fundador de l'IEC, intervingué especialment en l'adquisició dels primers fons de la Biblioteca de Catalunya i el trasllat de les pintures romàniques i gòtiques al Museu d'Art.
- **Josep Puig i Cadafalch** (1869-1956) Membre destacat de la Lliga, ocupà diversos càrrecs polítics. Des de l'Ajuntament de Barcelona organitzà la Junta de Museus i des de l'Institut impulsà les excavacions d'Empúries. Fou un dels col·laboradors de Prat en l'àmbit cultural i la promoció dels estudis tècnics. Després de la mort de Prat, el succeí en la presidència de la Mancomunitat, i continuà la seva obra d'estendre la xarxa telefònica i les biblioteques populars. Sota el seu mandat, la política de la Mancomunitat va fer un gir cap a la dreta, enmig d'una crisi social i política.
- **Bartomeu Robert** (1842-1902) Metge de prestigi, participà activament en política tant a l'Ajuntament de Barcelona, d'on fou alcalde breument (1899), com a les Corts de Madrid on es presentà com a representant de la Lliga Regionalista (1901). Una de les seves actuacions més destacables des de l'alcaldia fou la depuració del cens electoral, la qual cosa dificultà les manipulacions dels cacics i facilità la victòria de la seva candidatura el 1901.
- **Jordi Rubió i Balaguer** (1887-1982) Responsable d'organitzar la Biblioteca de Catalunya, n'exercí després la direcció fins al 1939. Fou també professor de l'Escola de Bibliotecàries i encarregat del servei de biblioteques populars.
- **Antoni Rubió i Lluch** (1856-1937) Pel seu prestigi acadèmic es convertí en el primer president de l'Institut d'Estudis Catalans (1907).

a

ctivitat educativa

Que la Casa Museu Prat de la Riba sigui un lloc de diàleg i treball és un dels nostres objectius i per això hem programat dues activitats educatives per a l'Educació Secundària i per a l'Educació Secundària Postobligatòria. L'itinerari *Prat de la Riba i la Mancomunitat de Catalunya* s'adreça a l'ESO i l'itinerari *Prat de la Riba i la Catalunya de principis de segle XX*, a Batxillerat.

Les activitats educatives consten d'un material didàctic específic i d'un educador especialitzat. La durada de cada activitat és d'una hora, durant la qual es preveu l'anàlisi dels elements que determinen Catalunya durant el primer terç del segle XX, centrant-nos en l'obra que va fer el govern de la Mancomunitat i la figura del seu primer president, Enric Prat de la Riba. Al mateix temps, a través del recorregut per la casa on va néixer i morir Prat de la Riba, es veuran aspectes de vida quotidiana i els elements característics d'un habitatge benestant rural del principi del segle XX.

Detalls de l'interior de la casa-museu

Prat de la Riba i la Mancomunitat de Catalunya

El recorregut ens aproxima a una casa benestant de la ruralia de principis de s. XX. Descobrirem la gran obra que dugué a terme Prat de la Riba en la modernització de les infraestructures del país i en l'impuls de les institucions culturals i educatives. Adreçat a l'ESO

Objectius generals:

- Descobrir els elements característics d'un habitatge rural.
- Entendre com es forma la Mancomunitat i quan es duu a terme.
- Analitzar els aspectes més significatius que va impulsar la Mancomunitat: l'Institut d'Estudis Catalans, la renovació pedagògica, la creació d'escoles professionals i la xarxa d'infraestructures.
- Conèixer la figura d'Enric Prat de la Riba i veure la seva importància.
- Contextualitzar la persona i l'obra en el seu temps.
- Valorar l'obra de la Mancomunitat de Catalunya i les seves implicacions en la societat catalana.
- Aprendre a utilitzar les fonts documentals i materials com a element del mètode històric en la reconstrucció del passat.

Prat de la Riba i la Catalunya de principis del segle XX

Un recorregut per la Casa Museu Prat de la Riba que permet conèixer la figura d'un dels polítics i teòrics del nacionalisme català. S'analitzarà l'evolució del catalanisme com a força política hegemònica al primer terç del segle XX i l'obra que es va dur a terme des del govern de la Mancomunitat. Adreçat a Batxillerat

Objectius generals:

- Conèixer la Mancomunitat i la seva obra: què és i com es desenvolupa.
- Analitzar l'obra de govern de la Mancomunitat des dels seus inicis, el 1914, fins a la seva abolició, el 1925, i destacar l'impuls que exercí en l'àmbit cultural i de modernització d'infraestructures.
- Valorar l'obra de la Mancomunitat de Catalunya i les seves implicacions en la societat catalana.
- Entendre el pensament de Prat de la Riba i les bases del catalanisme polític.
- Aprendre a utilitzar les fonts documentals i materials com a element del mètode històric en la reconstrucció del passat.

CURS 2004-2005

Museu d'Història de Catalunya

Plaça Pau Vila,3
08003 Barcelona
Telèfon 93 225 47 00
www.mhcat.net

Casa Museu Prat de la Riba

Castellterçol. Vallès Oriental
Pl. Prat de la Riba, 7
08183 Castellterçol
Telèfon 93 866 63 62

Per saber-ne més:

- AINAUD, J.M. , JARDÍ, J. *Prat de la Riba: home de govern*. Barcelona: Ed. Ariel, 1973.
- AINAUD, J.M. *Prat de la Riba*. Col·lecció Pere Vergés de biografia, 40. Barcelona: Edicions 62,1999.
- BALCELLS, A. *La Mancomunitat de Catalunya i l'autonomia*. Barcelona: Ed. Proa, 1996.
- JARDI, F. *El pensament de Prat de la Riba*. Edicions Alpha, 1983
- LLORENS, J. *La Mancomunitat de Catalunya*. Biblioteca Bàsica de Història de Catalunya, 38. Barcelona: Barcanova, 1994.
- LLORENS, J. *La Unió Catalanista i els orígens del catalanisme polític*. Edicions de l'Abadia de Montserrat, 1992.
- MASGRAU, R. *Els orígens del catalanisme polític (1870-1931)*. Biblioteca Bàsica d'Història de Catalunya. Barcelona: Barcanova, 1992.
- TERMES, J. *Història del catalanisme fins el 1923*. Pòrtic Monografies, 10. Barcelona: Pòrtic, 2000.

Itineraris per a l'exposició permanent del Museu d'Història de Catalunya:
El segle passat, el segle XX
Catalunya 1900-1939: Poder i conflicte al primer terç del segle XX

Horaris

De dimarts a diumenge de 10 h a 13.30 h i de 16 h a 19 h

Visites per a grups escolars

Informació al telèfon 93 225 47 00 · Reserves al telèfon 93 225 42 44

Itinerari Prat de la Riba i la Mancomunitat de Catalunya

Adreçat a l'ESO · Durada: 1 hora

Itinerari Prat de la Riba i la Catalunya del principi del segle XX

Adreçat a Batxillerat · Durada: 1 hora

Grups d'alumnes

Les activitats s'han preparat per a grups de 25 alumnes. Cada grup ha d'anar acompanyat per un responsable. Si el grup és més gran de 20 alumnes, ha de portar dos responsables.

Carta de confirmació i rebut de l'entitat bancària

Després de fer la reserva de la visita el museu us trametrà una carta de confirmació que cal portar el dia convingut. En el cas que es faci una activitat concertada també cal portar el comprovant d'ingrés de l'entitat bancària.

Puntualitat

Es requereix la màxima puntualitat per al bon funcionament de les activitats. Si per un imprevist el grup s'endarrereix, es demana que la persona responsable ho faci saber al telèfon de la Casa Museu Prat de la Riba, 93 866 63 62

Àrea de Difusió i Documentació Museu d'Història de Catalunya.

- Activitat educativa elaborada per Griselda Aixelà i Margarida Llevadot
- Text: Griselda Aixelà
- Coordinació: Servei educatiu del Museu d'Història de Catalunya: mllevado@gencat.net
- Fotografies: Jordi Gumí, Arxiu Nacional de Catalunya, Fons Brangulí i Arxiu Mas